

Nederland (1848-1914)

- 1p 1 Koning Willem II was lange tijd tegen een nieuwe grondwet die ervoor zou zorgen dat burgers meer politieke invloed kregen. Tóch gaf de koning in 1848 aan Thorbecke de opdracht om een nieuwe grondwet te schrijven.

Waardoor veranderde koning Willem II van gedachten?

- A Er vonden revoluties plaats in de koloniën van Nederland.
- B Er vonden revoluties plaats in een aantal Europese landen.
- C Lenin leidde een revolutie in Rusland.
- D Troelstra leidde een revolutie in Nederland.

Gebruik bron 1.

- 1p 2 Bij welke verkiezingen hoort de bron?

- A bij indirekte verkiezingen op lokaal niveau
- B bij indirekte verkiezingen op provinciaal niveau
- C bij rechtstreekse verkiezingen op lokaal niveau
- D bij rechtstreekse verkiezingen op provinciaal niveau

Gebruik bron 2.

- 1p 3 Het Kamerlid stelt voor om gebruik te maken van een recht van de Tweede Kamer.

→ Welk recht wordt bedoeld?

- 2p 4 Hieronder staan drie omschrijvingen van belangrijke personen rond 1900:

- 1 Hij werd de leider van de 'kleine luyden' genoemd, de man die de emancipatie van eenvoudige gelovigen op gang bracht.
- 2 Zij was voorvechtster van het vrouwenkiesrecht. Bij de indiening van het wetsvoorstel voor vrouwenkiesrecht werd voorgesteld om de wet naar haar te noemen.
- 3 Hij was de eerste katholieke geestelijke die Tweede Kamerlid werd. Na zijn politieke loopbaan vertrok hij naar Rome. Daar is hij begraven op een katholiek kerkhof.

→ Geef per omschrijving aan over welk belangrijk persoon het gaat.

Doe het zo:

Bij 1 hoort ... (noem de naam).

(enzovoort tot en met 3)

Gebruik bron 3.

- 2p 5 De tekenaar wil met de spotprent een politieke boodschap duidelijk maken.
- Bij welke politieke stroming past de boodschap: **feminisme, liberalisme of socialisme?**
 - Geef aan waaruit blijkt dat het om die politieke stroming gaat. Doe dit met behulp van een onderdeel uit de bron.

Doe het zo:

politieke stroming: ... (kies uit: feminisme / liberalisme / socialisme)

De politieke stroming blijkt uit ... (noem onderdeel van de bron).

bron 1

Uit het archief van het bestuur van de stad 's-Hertogenbosch (1851):

12 augustus:	verzoek om twee stembureaus bij de verkiezingen
25 augustus:	benoeming van de leden van de stembureaus
18 september:	laatste vergadering van de oude raad
13 oktober:	eerste zitting van de nieuwe raad, toespraak van
de burgemeester

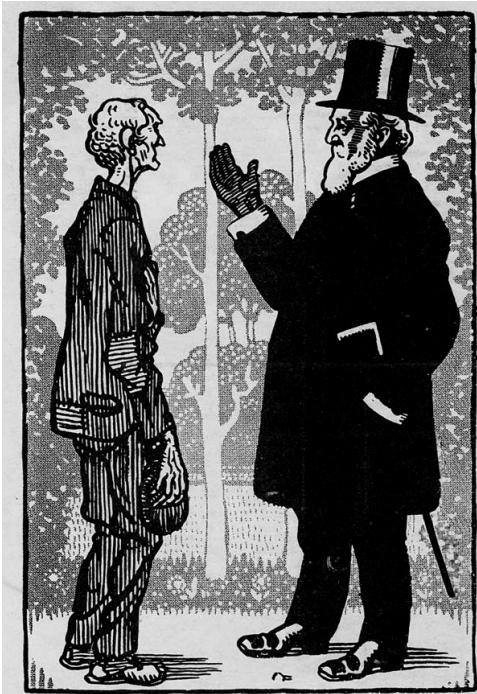
bron 2

Een Tweede Kamerlid zegt (1852):

Er is niet goed genoeg nagedacht over de invoering van de wet op de zoutbelasting. Ik stel voor dat er toch nog een officieel onderzoek door de Tweede Kamer wordt gedaan naar de gevolgen van de wet.

bron 3

Een spotprent rond 1900:

Toelichting

De politicus met de hoge hoed (rechts) zegt tegen de man (links): "Je hoeft maar vijftig gulden aan spaargeld te hebben. Als je elke week tien gulden naar de spaarbank brengt, heb je binnen vijf weken het kiesrecht verkregen."

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.